

Hoofdstuk 1

De geur van verse, omgewoelde aarde hing als een lijkwade over het vochtige gras. Doods. Beter kon Rachel de sfeer niet typeren. Met lood in haar schoenen sjokte ze naar de open grafkuil. De regen druiste gestaag naar beneden wat de begrafenisceremonie nog triester maakte. Het klamme vocht drong langzaam door tot op haar huid.

Het was een kleine ceremonie met niet zoveel aanwezigen. Rachel huilde, terwijl ze wat bloemen op de kist van haar overleden oma gooide. *God hebbe haar ziel.*

Langzaam schuifelde de groep voorbij om elk een bloem op de kist te werpen. Na de laatste was de kist goed bedekt. De regen zorgde er voor dat ze er fris en sprankelend uitzagen waardoor ze nog mooier schenen, geheel in tegenstelling tot de grauwheid van het weer en de kleding van de aanwezigen. De pastoor prevelde een gebed en sprak nog wat laatste woorden over de overledene. Daarna was de korte ceremonie voorbij en begon de groep zich langzaam los te maken van de kist. De meeste aanwezigen haastten zich terug naar de droge auto's, ondertussen hun pas gepoetste schoenen en zwarte kleding bevuilend door het modderig geworden pad.

‘Nu heb ik geen opa’s en oma’s meer.’ Rachel huiverde.

Ruud, haar vriend, sloeg een arm om haar heen. ‘Je komt er wel overheen.’

Ze liepen naar hun oude Mazda die helemaal aan het eind van het pad stond. Nadine, Rachels zus, kwam met haar man en kinderen naar Rachel toegelopen en zei: ‘Sorry, Rachel, we moeten ervandoor. We gaan niet mee naar het huisje van oma. Ik zit met de kinderen en het lukt niet.’

‘Geen probleem,’ zei Rachel. ‘Ik begrijp het wel.’

Nadine liep met haar gezin terug naar hun eigen auto, zwaaide nog even en stapte toen vlug in.

‘Ik weet niet of ik er goed aan heb gedaan om een Katholieke mis en een pastoor voor oma Mies te regelen,’ zei Rachel. ‘Eigenlijk was oma helemaal niet zo’n gelovig iemand, maar ja, wat had ik anders moeten doen? Zonder pastoor is ook niets.’

‘Je hebt je best gedaan om op die korte tijd nog van alles voor oma te doen,’ antwoordde Ruud. ‘Je ouders zijn allebei overleden, dus wie zou het

dan moeten regelen? Je zus heeft het heel erg druk met haar gezin, dus die kon ook niet veel helpen. Oma had geen testament, en we wisten eigenlijk ook niet wat haar laatste wensen waren. Je hebt je best gedaan en daar ben ik trots op.'

Rachel vleide haar hoofd tegen Ruuds schouder onder het lopen.

'Je bent een schat, je hebt gelijk, maar toch voel ik mij zo ontzettend eenzaam. Had ik maar meer tijd voor haar gemaakt toen ze nog leefde ...'

Ruud opende het portier van de bijrijder. Ze stapte in en leunde huilend met haar beide armen op het dashboard. Het was een wonder dat er nog tranen over waren.

Ruud liep vlug naar de andere kant, stapte in en begon troostend over haar rug te wrijven. 'Huil maar uit, dat is goed,' zei hij.

'Ik vind het zo jammer dat we niet meer contact hadden met haar. Oma had altijd van die oude verhalen te vertellen en sinds opa een paar jaar geleden is gestorven, had ze geen luisterend oor meer.'

'Die verhalen blijven in je herinnering, die moet je koesteren,' zei Ruud. 'Kom, we gaan een broodje eten en ons warmen.'

Ruud startte de auto en reed achter de rest van de auto's aan die in colonne naar het oude huisje van oma reden.

Aangekomen bij het huisje renden ze naar de openstaande voordeur. Het lag midden in de stad in een van de oudste wijken en was de laatste jaren niet meer zo heel goed onderhouden. De buurvrouw die al eerder was aangekomen, had het bezoek binnengelaten en was al begonnen om koffie te zetten. Het rook er naar geschiedenis, oude meubelen en boenwas. Het aanwezige gezelschap had de schaarse stoelen reeds in beslag genomen, zodat er voor Rachel en Ruud niets anders overbleef dan een plekje op de vensterbank.

Rachel droogde haar tranen die waren vermengd met de regen die van haar voorhoofd druppelde. Ze keek de kamer rond naar de aanwezigen, waarna haar blik bleef rusten op het grote Mariabeeld dat voor de schouw op een soort altaar stond. Het beeld leek haar aan te staren en iets in haar zorgde er voor dat ze naar het beeld bleef kijken.

Ruud verbrak de akelige stilte die in de kamer hing. 'Het is een mooi beeld. Ik vraag me af hoe oud dat ding eigenlijk wel is.'

'Volgens mij is het een familiestuk,' prevelde Rachel. Ze wendde haar blik af en keek de kamer weer rond. Sommige gezichten herkende ze, maar de meeste niet. Dat leek voor veel aanwezigen te gelden zodat ze elkaar wat ongemakkelijk aan zaten te kijken. De overige aanwezigen zagen hun

korte gesprekje als startsein om ook zachtjes met elkaar te gaan praten. De buurvrouw kwam langs met een blad vol dampende kopjes koffie, cake en broodjes.

Na de koffie stapte iedereen vrij snel op, zodat Ruud en Rachel alleen achterbleven met de buurvrouw.

‘Heel erg bedankt, buurvrouw,’ zei Rachel. ‘U bent echt een enorme steun geweest.’ ‘Ach, het is niets,’ antwoordde de buurvrouw. ‘Ik vond het verschrikkelijk om je oma dood te moeten vinden, en ik ben blij dat ik nog iets voor haar heb kunnen doen.’

‘Hoe kan het eigenlijk dat U haar zo snel hebt gevonden? Ze was pas enkele uren overleden.’

‘Kijk,’ antwoordde de buurvrouw, ‘we wonen hier met een aantal oude mensen bij elkaar en de meesten krijgen niet dagelijks bezoek. Aangezien we niet het eeuwige leven hebben en kunnen uitglijden of zo, hebben we afgesproken dat als om twaalf uur de gordijnen niet open zijn, de burens even komen kijken. Lang geleden hebben we sleutels uitgewisseld. Die sleutel heb ik nu niet meer nodig.’ De buurvrouw ging zitten, legde de sleutel op tafel en depte haar vochtige ogen met een zakdoek

Rachel ging bij haar zitten. ‘Kom maar, u heeft nu echt wel genoeg geholpen. Ik schenk nog wat koffie in en dan zal het wel weer gaan.’

Dankbaar nam de buurvrouw de koffie aan. Haar trillende handen brachten de dampende drank met moeite naar haar mond.

‘Ik wil u nogmaals bedanken voor alle hulp en het feit dat u mijn oma zo snel heeft gevonden en ons heeft gewaarschuwd.’

‘Ja, maar ik wou dat ik ander nieuws had gehad ...’ zei de buurvrouw.

‘Ik weet het, maar oma is drieëntachtig jaar geworden en heeft een goed leven gehad. En ze had geluk met zo’n lieve buurvrouw.’

‘Het zou kunnen dat de woningvereniging het huisje gaat slopen,’ zei de buurvrouw. ‘Ze willen al jaren een nieuwe toegangsweg maken naar de grote parkeerplaats achterom. Die zou precies over de plek moeten lopen waar nu dit huisje staat.’

‘Wat?’ vroeg ze. ‘Gaan ze het slopen? Wat zonde. Dit huisje moet meer dan honderd jaar oud zijn!’

‘Doodzonde.’ Ze zette het kopje op tafel. ‘Ik ga naar huis. Ik ben zelf achtenzeventig en doodop. Als ik nog iets voor jullie kan doen dan hoor ik het graag.’

Rachel omhelsde haar en beloofde dat ze contact zouden houden.

Nu de buurvrouw ook het huisje had verlaten waren ze alleen. De stilte daalde weer neer over het huisje.

Rachel plofte in een van de oude zetels. Ruud ging tegenover haar zitten en bekeek haar eens goed.

‘Eigenlijk weet ik zo weinig van onze familiegeschiedenis,’ begon ze. ‘Ze had het vaak over een of ander oud boek, maar ik heb het nooit gezien.’ Rachel keek naar het Mariabeeld. Ze stond op en liep er naar toe. Op de altaarachtige verhoging stond iets in het steen uitgehouwen. Ze knielde voor het beeld om het beter te bekijken. ‘Er staat: “In hoc salus.” Zou het Latijn zijn?’ vroeg Rachel.

‘Geen idee. Je oma was niet zo gelovig. Waarom heeft ze dan zo’n groot Mariabeeld in haar kamer staan? Eigenlijk wel raar, niet?’

Ze wreef over het goed gepoetste beeld. De vele levendige details waren een ode aan de maker die het met veel liefde en toewijding had vervaardigd. ‘Het lijkt wel eeuwenoud, dat ding,’ zei ze. ‘Het staat er al sinds ik me kan herinneren.’

Ruud stond op en keek de kamer rond. ‘Kom,’ zei hij. ‘We gaan. Het is genoeg voor vandaag geweest. Ik heb honger en ik vind dat we wel toe zijn aan wat warmes te eten. Morgen komen we terug en dan beginnen we met opruimen en het huisje leeg te halen.’

‘Goed dan,’ zuchtte Rachel. ‘Laten we gaan.’

Om drie uur ’s nachts schrok Rachel wakker, de ogen van het Mariabeeld nog voor haar geestesoog. Ze had iets heel intensiefs gedroomd, want haar hoofd was duizelig en ze voelde zich niet wakker. Voorzichtig schudde ze aan Ruud. ‘Ben je wakker?’

‘Ja, nu wel. Wat is er?’

‘Ik heb zo raar gedroomd. Dat beeld leek me aan te staren.’ De rillingen trokken nog over haar rug en tot haar verbazing constateerde ze dat ze kippenvel had.

‘Dadelijk wordt jij nog eens gelovig.’ Hij grinnikte.

Rachel antwoordde met een flinke duw. ‘Jij neemt me niet serieus.’

‘Tuurlijk wel.’ Hij kroop tegen haar aan en gaf haar een knuffel.

‘Dat beeld blijft me door mijn gedachten spoken. En wat betekent die inscriptie onder het beeld toch? Ik wil het weten.’ Ze stond op, liep naar de woonkamer en startte haar laptop op.

‘Het is midden in de nacht. Wat ga je nou toch doen?’

‘Eens kijken wat dat betekent: “In hoc salus.” Het is inderdaad Latijn, het betekent: “Hierin ligt het heil, de zaligheid.”

‘Wat betekent dat nu weer?’ vroeg Ruud.

De licht krakende geluiden verrieden dat Ruud uit bed kwam. Even

later voelde ze zijn warme adem langs haar nek strijken.

Samen bekeken ze de website, maar daar stond geen nadere uitleg. Rachel zocht nog verder, maar kon geen website vinden die meer informatie bood.

Ruud fluisterde af en toe: 'Kijk hier eens.' of: 'Klik daar eens op.'

Op hoeveel websites ze ook zochten, ze vonden geen relevante informatie die hen kon vertellen wat de diepere betekenis was van de uitdrukking.

Ze gaapte en zei: 'We vinden het niet en mijn ogen vallen dicht, zullen we morgen verder zoeken?' Ze sloot de laptop weer af en samen keerden ze terug naar bed. Nog nadenkend over de vele websites die ze hadden bekeken, bleef de vreemde uitdrukking in haar gedachten hangen. 'En nu heb ik het koud.'

'Kom maar bij mij.'

Ze kroop nog dichterbij tegen Ruud aan en voelde zijn warme lichaam tegen het hare. Dat gaf haar enigszins een veilig en vertrouwd gevoel, maar toch bleef er iets van het vreemde gevoel in haar hangen.

De volgende morgen zag de wereld er heel anders uit. De zon scheen weer volop en niets leek nog aan de trieste vorige dag te herinneren. Ruud stond als eerste op en zocht zijn kleding bij elkaar.

'Hé daar! Waar gaat dat naar toe? Terug jij!' riep Rachel.

Ruud draaide zich om en zei: 'Ja, ik weet het, ik ben weer opgestaan zonder je te knuffelen,' en kroop weer terug in bed.

'Bah, nu voel je koud aan, sta nu ook maar op.' Maar toch gaf ze hem een liefdevolle knuffel. Zelf bleef ze nog even liggen. Haar slaperige gezicht zag er uit alsof ze de halve nacht had liggen piekeren.

Ruud stond nogmaals op en liep naar beneden om de ontbijttafel te gaan dekken.

Rachel verscheen in de deuropening en ging zitten. Tussen twee happen door zei ze: 'Dat Maria beeld blijft me maar achtervolgen.'

Hij keek haar eens aan en zei niets.

Rachel vervolgde: 'Ik wil het niet weg doen, oma heeft eens verteld dat het al eeuwen in de familie is.'

'Dan bewaren we het toch? Het is jouw familie, jij bepaalt wat er weg gaat en wat niet.' Na het eten ruimden ze af en reden naar het lege huisje in de oude wijk.

'Waar beginnen we?' vroeg Rachel toen ze de woonkamer binnenliepen.

'Laten we de spullen scheiden in wat weg kan en wat je wilt bewaren.'

Dan gaat wat weg kan direct naar het gemeentelijke containerpark en wat je wilt bewaren naar ons huis.’

Ze liep naar het Maria beeld. Haar droom stond haar weer levendig voor de geest. Ze wreef over de inscriptie. “Hierin ligt het heil, de zaligheid ...” Ze pakte het beeld op dat verrassend zwaar bleek te zijn. Het was schitterend houtsnijwerk dat in zachte kleuren was beschilderd. Het week af van de traditionele Mariabeelden door de afwijkende kleuren en vorm van het beeld. Het was zonder twijfel een eeuwenoud kunstwerk van bijna een meter hoog wat ze in haar handen hield. Ze zette het zuchtend weer op zijn plek. ‘Dit gaat vandaag nog mee naar huis.’

‘Misschien is het wel veel geld waard,’ speculeerde Ruud.

‘Geen denken aan. Dit wordt onder geen voorwaarde verkocht!’

‘Natuurlijk niet,’ antwoordde Ruud sussend.

‘Kom maar, ik breng het naar de auto, dan leg ik het op de achterbank.’ Ze pakte het beeld op en liep er mee naar de auto. Ze zette het even op straat en opende het portier. Vervolgens schoof ze het zware ding op de achterbank en liep weer naar binnen.

Ruud hield zich bezig met het leeghalen van kasten. Ze liep terug naar de stenen verhoging waar het Mariabeeld op had gestaan. Het viel haar op dat een van de bovenste stenen met een afwijkende kleur cement vast zat. Toen ze er aan voelde, brokkelde het cement als zand af. ‘Dat is oud, daar heb ik niet eens gereedschap voor nodig.’ Ze schraapte met haar handen langs de oude voeg en wreef het cement er zo uit. Na wat wrikken kreeg ze de eerste steen er gemakkelijk uit. In de holle ruimte die nu zichtbaar werd, lag iets. ‘Ruud, kom eens. Hier ligt iets.’

Hij kwam erbij, keek, en begon nieuwsgierig het cement van de volgende steen weg te schrapen. Al vlug gaf deze ook mee. Bij de derde steen was het gat groot genoeg om een arm in de holte te steken. Ruud haalde een klein kistje omhoog. Het was een oud, houten geval met ijzeren sluitingen. ‘Had je oma een verborgen fortuin?’ grapte hij.

Rachel klapte de oude scharnieren open. Er lag een broos stuk papier in en een schitterend medaillon aan een dunne ketting. Ze nam het sieraad in haar handen en bestudeerde het van dichtbij. Aan de ene zijde stond een beeltenis van iets wat op een vrouwelijke Godin of heilige leek, aan de andere stond een inscriptie: Ordo Vox Populi.

‘Wat is dit?’ vroeg Rachel. ‘Was oma dan toch ergens diep gelovig?’

Ruud nam het medaillon van haar over en floot tussen zijn tanden. ‘Dit ziet er pas echt oud uit.’ Hij liet de dunne ketting door zijn handen gaan en staarde naar het vrouwelijke gezicht op het medaillon. ‘Ik ben geen

deskundige, maar dit gezicht doet me niet denken aan een heilige die ik ken,' zei hij. 'En Ordo Vox Populi? Dat zegt me helemaal niets.'

Rachel was inmiddels het oude stuk papier aan het bekijken. Het was een lijst met namen en adressen. 'Wat een plek om je adressen te bewaren,' zei ze. 'Waarom zou oma die hebben verstoep?'

'Laat eens zien.' Ruud nam het stuk papier over en begon te lezen. 'Die adressen liggen door heel Europa en zelfs daarbuiten. Volgens mij waren geen van deze mensen op de begrafenis. Er waren geen mensen uit het buitenland aanwezig.'

'Laat nog eens kijken,' zei Rachel. Ze nam het papier terug en begon de plaatsnamen op te lezen. 'Keulen, Calella, Amsterdam, Lanaken, Oudewater, Den Haag, Lausanne, Chambéry, Bangkok, Lima. Wat heeft oma met deze mensen? Volgens mij is ze nog nooit verder dan honderd kilometer van huis geweest. En wat moet ik er mee? Moet ik deze mensen alsnog een overlijdensbericht sturen?' Verward keek ze hem aan.

Hij voelde in de holle ruimte of er nog iets lag toen zijn oog op de inscriptie viel. "Hierin ligt het heil, de zaligheid."

'De inscriptie geeft aan dat er iets ligt. We kijken al jaren en jaren tegen de inscriptie aan en nooit is er over gesproken. Nu breken we de sokkel open en komt er een oude kist te voorschijn. Betekent het dat in de kist het heil ligt? Zijn het adressen van geestelijken?' Ze keek hem nog verwarder aan. 'Oma een gelovige met contacten over de hele wereld? Nu wordt het helemaal mooi. Het lijkt alsof ik oma steeds minder begin te kennen.'

'Al die jaren staat er dat er iets verborgen in ligt, compleet in het zicht, en toch moet het belangrijk genoeg zijn om het te verbergen. Ik begrijp er niets van. Zou het soms van een vorige bewoner kunnen zijn?' vroeg hij.

'Dat lijkt me sterk, oma woonde hier zo lang als ik haar ken. Het zou natuurlijk wel kunnen, het is ten slotte een heel oud huis. Maar de verhoging lijkt me speciaal voor het beeld gemaakt en dat is toch echt een familiestuk.'

'En het medaillon? Heb je al ooit zo iets gezien?'

'Nee, het medaillon komt me helemaal niet bekend voor.' Ze hing het kleinood om en stopte het oude document in een doos die ze al deels had ingepakt. Ze keek de kamer rond. Het viel haar nu pas op dat er verschillende icoon achtige beeltenissen in de kamer hingen, maar geen daarvan had ze ooit ergens anders gezien. Ze zaten in moderne, goedkope lijstjes. Heel anders dan het kistje, dat gemaakt was van een of ander fraai gepolijste, duur en oud uitzierende houtsoort. Ze liep de kamer rond en begon de schilderijen stuk voor stuk te bekijken. Ze hingen in paren van

drie en alle beeltenissen waren vrouwelijk. Ze had al twee keer een rondje gelopen toen haar iets op begon te vallen. ‘Het lijkt wel of ze in een patroon zijn gehangen,’ zei ze.

‘Wat bedoel je?’

‘Kijk, het zijn allemaal vrouwenfiguren. Er zijn drie series van drie schilderijtjes.

Telkens een portret, een vrouw op het land aan het werk en een vrouw in gewaden.’

Ruud kwam naast haar staan en begon ook naar de drie series te staren. ‘Het lijkt wel of ze in de verkeerde volgorde zijn gehangen.’

‘Het is ook geen familie, het moeten wel gewoon gekochte beeltenissen zijn die ze mooi vond.’

‘We nemen ze wel mee,’ zei hij en begon ze van de muur af te halen. Voorzichtig stapelde hij de schilderijen op elkaar toen er een uit zijn handen gleed. Met een klap stuiterde het schilderijtje op de grond. Een hoek van de lijst had het begeven.

‘Oh nee! Kijk toch uit wat je doet, nu is hij kapot.’

Geschrokken pakte Ruud het kunstwerk op. Hij draaide het schilderijtje om en bekeek de achterkant van het doek. Daar stond met inkt in sierlijke kalligrafie geschreven: “Abbaye de Fontevraud.” Verder geen naam, geen datum of jaartal, niets. Hij legde de overige schilderijen omgedraaid op tafel en inspecteerde ze. ‘Kijk, op deze staat ook iets: “Abbaye de Maubisson.” Ook hier geen datum, jaartal of naam.’ Op de andere schilderijen stond niets op de achterkant. ‘Volgens mij wordt je oma met de minuut geloviger,’ grinnikte Ruud.

‘Dat kan niet, volgens mij moest ze weinig van het geloof hebben. Ze is in geen jaren in een kerk geweest, voor zover ik weet.’

‘Toch hangt haar huis vol met verwijzingen naar het geloof, of je dat nu wilt of niet.’

‘Ik heb er ook geen verklaring voor,’ mijmerde Rachel.

Ze stopten de schilderijtjes in een doos en gingen verder met het inpakken van het huisraad. Doos na doos vulden ze, tot de kasten leeg waren. Samen schroefden ze de kasten uit elkaar. Vol beladen keerden ze terug naar hun eigen huis waar alles zo lang in de garage werd gestald.

‘s Avonds haalde Rachel de schilderijtjes uit de doos en legde ze op een rij op de woonkamertafel. Ze veranderde de volgorde en legde ze in groepjes van drie bij elkaar. ‘Het zijn oude taferelen aan de kleding te zien. Nu de schilderijtjes uitgespreid op tafel lagen, kon ze ze van dichtbij te bekijken.

De schilderijtjes met de dames in de gewaden lijken niet bepaald op nonnen in een klooster. Kijk, het is steeds dezelfde vrouw die drie keer is geschilderd in een andere omgeving.’

‘Wat wil je er mee doen?’ vroeg Ruud.

‘Mag ik ze ophangen in de gang?’

‘Geen probleem.’

‘Morgen moet ik weer werken, ga jij dan alleen terug naar het huisje?’ vroeg Ruud.

‘Goed, dan ruim ik verder uit.’

Het Mariabeeld kreeg een plek in de hoek van de kamer, samen met het medaillon. Toen de rust was weergekeerd en alles een plek had gekregen, startte ze haar laptop op, waarna ze de afbeelding van het medaillon zocht op internet. Op geen enkele website stond iets soortgelijks. ‘Hoe kan dat nu? Volgens mij is het toch wel iets apart. Ik kan er niets van vinden op internet.’

‘Waarom wil je dat zo nodig weten?’

‘Het is volgens mij een heel oud ding en ik ben wel nieuwsgierig naar de herkomst. En op internet staat niets, helemaal niets.’

‘En ik maar denken dat je er alles op kunt vinden,’ lachte Ruud.

Rachel zocht nog eens, maar wat ze ook probeerde, niets leek op wat ze voor haar had liggen. Het vreemde medaillon leek haar geheimen niet zo gemakkelijk prijs te geven. Toen kwam ze op het idee te gaan zoeken op Mariabeelden, zeker omdat het exemplaar wat ze nu in de kamer had staan er anders uitzag dan wat ze gewend was. Ook deze zoektocht leverde haar niets op. Op de vele duizenden websites waren ontelbare kunstwerken te zien, maar geen enkele leek op hun beeld.

Lichtelijk gefrustreerd klapte ze haar laptop weer dicht. Het verraste haar hoe zeer het medaillon precies passend was gemaakt op de maat van het houtsnijwerk. ‘Het is perfect!’ zei Rachel. Ze bekeek de combinatie en besloot het maar zo te laten hangen.

De volgende dag was ze alleen naar het huisje gereden. De stilte hing als een deken om haar heen. Het voelde alsof het leven uit de woning was gezogen. De gezelligheid was vervlogen en vervangen door een eenzame leegte. Om de akelige stilte te verjagen, ging ze snel verder met het uitruimen van de twee slaapkamers op de eerste verdieping. Daar stond niet zoveel, dus het schoot goed op. Ineens kreeg ze een ingeving. Ze nam haar mobiele telefoon en belde Ruud op zijn werk.

‘Ruud, ik heb een idee. Ik wil met het medaillon naar iemand die iets

weet over geschiedenis. Ik wil er meer van weten, zeker nu ik er niets van kan vinden op internet.’

‘Ja, misschien een goed idee.’

‘Oké, dan ga ik er achteraan,’ zei Rachel. Ze bedacht zich verder geen moment, maar legde alle ingepakte spullen in de auto en reed weer naar hun eigen huis. Thuisgekomen zocht ze het adres van een antiquair op, nam het medaillon van het beeld en sprong weer in de auto.

Ze reed naar de stad en liep bij de antiquair binnen. ‘Goedemiddag,’ zei ze. ‘Ik heb hier iets dat heel oud is, maar ik weet niet hoe oud en ik weet ook niet of het wat waard is.’ Ze haalde het medaillon uit haar jas en legde het op de toonbank. Natuurlijk wilde ze het helemaal niet verkopen, maar dit leek haar de beste manier om de interesse van de man te wekken.

De antiquair was zelf even stoffig en oud als de spullen in zijn winkel. Hij pakte zijn kleine brilletje op en bestudeerde het medaillon. ‘Hoe komt u hier aan?’

‘Het is een erfstuk.’

De antiquair liet het door zijn handen glijden, woog het, en bekeek het nauwgezet door zijn brilletje. Hij las de inscriptie op de achterkant en bekeek Rachel met een vreemde blik. ‘Dit lijkt inderdaad wel oud, ja. Momentje.’ Hij liep naar achteren waar hij een magazijn had. Hier stonden de spullen hoog opgestapeld. Ze kon door de openstaande deur nog net een deel zien van een kast die uitpilde van de catalogi en boeken. Hij stond er met het medaillon in zijn hand even voor te twijfelen en nam er toen twee uit. Met de twee boeken in zijn hand kwam hij terug, en legde beide op een lessenaar. Hij begon ze aandachtig door te bladeren, maar zo dat Rachel niet mee kon kijken. Hij had het medaillon ernaast gelegd en bekeek beurtelings het medaillon en de boeken. Na bijna tien minuten gebladerd te hebben, deed hij de boeken dicht en keek haar aan.

De kleine glinstering in zijn ogen beviel haar niet.

‘Het is iets onbekends, daarom denk ik dat het niet veel waard is. Het komt niet voor in de catalogi wat ik heb. Wil je het verkopen?’ vroeg de antiquair. ‘Ik wil je er wel wat voor geven, maar volgens mij is het niet eens antiek.’

‘Het moet bijna wel antiek zijn.’ Ze mocht dan wel blond haar hebben, ze zou zich niet gemakkelijk laten beetnemen.

De antiquair deed zijn bril af en zei: ‘Ik ben een handelaar en altijd wel geïnteresseerd in snuisterijen en ik wil je graag helpen. Als ik je er tachtig euro voor geef, denk ik dat je een heel goede deal hebt.’ Ondertussen hield hij het medaillon iets te stevig in zijn handen, wat Rachel niet was ontgaan.